

4. Toespraak door den Heer A. Zijlstra, Oud-Voorzitter Bond J.V. op G.G.
5. Inleiding door den Heer H. Kruiselbrink over „De methodiek voor het eerste jaar“; Bespreking;
6. Toespraak Mej. M. Parmentier, Presidente Geref. Meisjesbond;
7. Slotwoord door den Weleerwaarden Heer Ds F. A. den Boeft van Kralingen;
8. Sluiting.

Wij verwachten van elke vereeniging, indien mogelijk, twee afgevaardigden, terwijl meerdere belangstellenden van harte welkom zijn.

Jac. G. VAN OORD.
H. KRUISELBRINK.

Bonds-bureau Utrecht, Lijnmarkt 33.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN

MANNENVEREENIGINGEN.

Waarde Broeders!

Onze oproep in „De Reformatie“ van 3 Nov. '45 heeft resultaat gehad. Een aantal vereenigingen heeft zich tot ons gewend. Wij moeten nu verder. Daarom heeft onze vereeniging het plan om te komen tot oprichting van een Bond nader uitgewerkt. Zij wil daartoe een vergadering houden in het centrum van het land.

Deze vergadering zal D.V. gehouden worden op Donderdag 14 Febr. in de Westerkerk te Amersfoort. Op ons verzoek heeft Ds H. Knoop van Rotterdam-Delfshaven zich bereid verklaard deze vergadering te leiden.

Tot deze vergadering roepen wij U met dit schrijven dringend op. De oude Bond heeft met zijn leidingloze „leiding“ tenslotte de wagen van het bondsleven in het moeras doen vast loopen. En gaat nu tot boedelscheiding over. Hij erkent daarmee een reeds in feite in zijn midden bestaande scheiding, waaraan de z.g.n. „richtlijnen“ niets hebben kunnen veranderen, al bedoelden zij de eenheid (die er overigens niet meer was) te handhaven. Ook in de praktijk van het plaatselijk vereenigingsleven kwam het feit van een gescheurd-zijn reeds uit, toen vrijgemaakte broeders wel genoodzaakt waren, nieuwe vereenigingen op te richten, omdat zij door de Synodoeraten uitgestoot waren.

Waarom zullen wij nu nog afwachten de beslissing die in de „oude“ Bond straks vallen zal? Hoe die beslissing vallen zal is reeds nu niet twijfelachtig. De regeling van de reeds bestaande scheiding in definitieve zin, dat zal de beslissing zijn. Laat ons echter nu reeds tot de daad komen en een Bond oprichten, opdat ons werk niet langer gestoord worde door het nog weer wachten op de beslissingen en resultaten van referendums etc. Ook in ons vereenigingswerk moet de Reformatie doorwerken. Het is tijd.

Het is nu de tijd. Komt dus naar Amersfoort om de handen in één te slaan. Kiest 2 stemgerechtigde leden tot afgevaardigden. Maar laten ook zooveel mogelijk van de andere leden meekomen.

Geve de HEERE ons een gezegendendag en moge het resultaat van ons samenzijn Hem verheerlijken en ons in onze vereenigingen ten zegen zijn.

Adres Regelingscommissie voor opgave logies enz.: P. STORM, Aldegondestraat 80, Amersfoort. Tel. 3562.

Namens de Mannen-vereeniging
„Joh. Calvijn“, Bergschenhoek,
C. v. d. KAADEN, Hoekschedade 82.

Agendum:

Vergadering 14 Febr. in de Westerkerk te Amersfoort.

Aanvang morgenvergadering 10.30 uur.

1. Opening.
2. Openingswoord door den voorz. Ds H. Knoop.
3. Oprichting Bond.
4. Samenstelling voorloopig bestuur.
5. Voorbereiding te houden Bondsdag.
- Aanvang middagvergadering 2 uur.
6. Heropening.
7. Rede Ds J. A. Vink van Berkel-Rodenrijs, „Hoe gaan we aan 't werk?“
8. Bespreking.
9. Opwekkend woord door Ds F. A. den Boeft, Rotterdam-Kralingen.

Van de Regelingscommissie.

Aansluitende aan een dezer dagen rondgezonden circulaire van de initiatiefnemende vereeniging van Bergschenhoek, ontvangt U hierbij eenige punten van de regelingscommissie te Amersfoort.

1. Alle afgevaardigden, bezoekers enz. melden zich uiterlijk 8 Febr. a.s. bij P. Storm, Aldegondestraat 80, Amersfoort.

Zij zenden gelijktijdig, indien mogelijk, bonnen in voor den gezamenlijk te houden Koffiemaaltijd, (boter, broodbelegging, melkbonnen).

2. Indien logies gewenscht wordt, dit eveneens uiterlijk 8 Febr. te melden. Op te geven met welken trein U denkt te arriveeren. Bij tijdige aanmelding is logies verzekerd.
3. Bij aankomst te Amersfoort meldt U zich in de Hal van het Station. De regelingscommissie welke hier aanwezig is en kenbaar is aan een witte band om den arm, deelt U Uw logiesadres mee en geleidt U naar Uw gastheer. Vriendelijk wordt verzocht ook aan bonnen voor de gastvrouw te denken.

Wegens den korten tijd van voorbereiding wordt dringend verzocht aanmelding en aanvragen voor logies zoo veel mogelijk te bespoedigen.

Broeders tot ziens in Amersfoort.

Namens de regelingscommissie,
P. STORM.
R. HEIDA.

ZENDING EN EVANGELISATIE

DE OPENBARE LES VAN ONZEN LECTOR IN DE ZENDINGSWETENSCHAP.

We zijn in staat, aan onze lezers een betrouwbaar resumé te geven van de eerste publieke rede van ds D. K. Wielenga, onzen lector voor de zendingswetenschap. Te Kampen zijn onderwijst aan de Theologische Hoogeschool aanvangende, sprak ds Wielenga een rede uit over:

Iets over het citeren uit heidensche literatuur in de zendingsprediking in verband met Hand. 17:28.

Alle eeuwen door is er belangstelling voor maar niet minder groot verschil van meening over de z.g. Areopagusrede van Paulus geweest. Het recht verstaan van deze rede wordt mede bemoeilijkt door de vraag wie wel bevoegd is een verklaring te geven, de oudheidkenners of de godgeleerden. Beide partijen verwijten elkander de exegese op het verkeerde spoor te hebben geleid. Noodig is van elkaanders studie-resultaten kennis te nemen. Samenwerking is dus eisch.

In het bijzonder is er discussie over het zoogenaemde Aratus-citaat van 17:28. Hiernaan ook veel aandacht gewijd in de nieuwere gereformeerde lectuur. O.a. prof. Grosheide in zijn „Hermeneutiek“, 127 en prof. dr J. H. Bavinek in „Christus en de mystiek van het Oosten“ en „Alzoo wies het woord“. Vooral de laatste laat zich weer waardeerdend uit over de strekking van het citaat en zijn conclusie is tenslotte deze: „In alle geval is het dwaasheid deze uitspraak als pantheïstisch te willen brandmerken, het geheele verband waarin zij voorkomt sluit elke pantheïstische bijgedachte ten eenemale uit“. („Alzoo wies het woord“, 183). Het tekstverband zal dus moeten worden onderzocht.

Een derde moeilijkheid om dit onderwerp te bespreken is gelegen in het feit dat het verwijt gehoord is, dat men de rede bestudeerd heeft in de studeerkamer en niet op het zendingsveld. (Bavinek, aw 171). Dan ontzinkt een mensch de moed om iets er over te durven zeggen, die het zendingsveld vanuit de verte zelfs niet eens gezien heeft. Elke voorgestelde verklaring riekt naar de studeerkamerlamp.

Toch gemeend deze vraag eens onder de oogen te zien, daartoe aangemoedigd door de publicaties van een oudheidkenner, een classicus, als dr K. J. Popma, „Evangelie contra Evangelie“ en „Calvinistische Geschiedenis beschouwing“. Nu de mogelijkheid dat er door samenwerking van allerlei kant een oplossing te vinden is voor dit uiterst actuele onderwerp.

Paulus heeft wel meer heidensche auteurs aangehaald, vgl 1 Cor. 15:33 en Ti 1:12. In de beide brieven met instemming, de vraag dus gewettigd of hij ook nu niet sympathetisch staat tegenover dit citaat. Gebleken is dat vs 28a hoogstwaarschijnlijk ook een citaat is, van een zekeren Epimenides. Vs 28b is zeer zeker een citaat van Aratus. Noodig zal zijn beide aanhalingen in hun verband te lezen.

Voorts van beteekenis wie Paulus citeert, n.l. geen wijsgeeren, niet de stoïsche of epicuraische filosofen, met wie hij gedebatteerd heeft, wat voor de hand liggend geacht mocht worden. Maar met poëten, dichters van het heidendom. De oorzaak wordt hiervoor nagegaan, en tevens de vraag onder de oogen gezien van de beteekenis van het heldendicht in de literatuur der volkeren. Rekening is te houden met het feit, dat de priesterstand deze heldenliederen in beslag genomen heeft ter nadere onderwijzing van het volk. Profetisch karakter. Daarna werd aan de orde gesteld het probleem

van de eerlijke interpretatie, waarbij gewaarschuwd werd tegen citatenspel, onder verwijzing naar een klacht van heidensche zijde. (bij J. Warneck).

Vraag klemte wat Paulus toch moet bewogen hebben te citeren. Toch om een volkomen juiste typering van het denken zijner tegenstanders te geven, ben daarin volkomen rechtdoende. Paulus geeft dus in zijn verkondiging een uiterst scherpe probleemstelling: heidendom tegenover christendom. Confrontatie van dichters met Christus. De volle bloei van de pseudo-openbaring tegenover de schriftopenbaring.

Zoo wordt duidelijk de beteekenis van het citeren van heidensch „openbarings“-goed in de huidige zendingsprediking. Dit wordt nader aangetoond.

In de tweede plaats wordt behandeld de strekking van dit speciale citaat. Het was daartoe noodig te letten op het geheel van Paulus' rede, welke daarom aan een nader onderzoek werd onderworpen. Tevens werd het optreden van Pl op de markt te Athene in rekening gebracht. Van belang werden geacht de volgende trekken.

Paulus treedt op met groote autoriteit, en plaatst zijn gehoor voor voldongen feiten. Hij komt met een proclamatie waarvoor hij gezag opeischt, en welke normatief is. De normvraag wordt van het begin af en door het geheel van de rede aan de orde gesteld. Dat werd ook erkend van de zijde van de tegenstanders, dat de normvragen in geding waren.

Voorts is niet minder sprake van de vrijmacht en de souvereiniteit Gods.

Dan behandelt Paulus de verhouding van God en het menschelijk geslacht. Een verhouding van verantwoordelijkheid ten aanzien van opdrachten Gods. In dat verband trekt de aandacht hoe Paulus nadrukkelijk de openbaring van voor den val in rekening brengt en normatief acht.

Vervolgens wordt aangetoond hoe de volken de gemeenschap met God verwerpen daar ze als blinden tasten in den donker.

Zeer summier samengevat is hier de teekening van de verbondsgemeenschap tusschen God en mensch, waarbij volstrekt gehandhaafd wordt het principele onderscheid tusschen God en mensch.

Het verband, waaruit Paulus citeert, laat duidelijk zien de structuur van het heidensch naturalistisch denken; gewezen wordt op de identiteitsverhouding van goden en menschen het verwerpen van het principele verschil tusschen goden en menschen in de ethisch-sociale gemeenschap. In vs 29 laat Paulus dan ook zien het karakter van het contact van dit citaat met de waarheid Gods, n.l. het contact van de verdringing, het ten onder houden van de waarheid.

Het citaat blijkt zoo een zeer zuiver specimen te zijn van afvallig denken, wortelend in de pseudo-openbaring van Gen. 3:16.

In de derde plaats werd stilgestaan bij eenige conclusies voor het citeren in de zendingsprediking. Bij Paulus blijkt alzoo geen sprake van eenige instemming. Het geheele verband waarin het citaat voorkomt opent ons oog voor het pantheïstisch denken. Het milde oordeel van Bavinek moet dus worden afgewezen. Paulus blijft volkomen zichzelf vanaf de markt tot op den Areopagus. Dezelfde als in zijn brieven. Zie o.a. Popma in „Evangelie contra Evangelie“.

Een trouw heraut van den komenden wereld-rechter, in niets toegevend aan het afvallig denken en de schriftopenbaring zuiver handhavende.

Voorts van belang geacht, dat hoewel het woord verbond natuurlijk niet gebruikt werd, toch alle elementen van een zuiver verbondsmatig denken aanwezig waren in de rede, als het beheerschend element in Paulus' prediking. De vraag van het normbegrip zeer belangrijk tegenover het normloze karakter van alle naturalistisch denken. Alleen zoo principeel verzet mogelijk tegenover alle mystiek van vroegere en latere tijden.

Alleen ook zoo principeel verweer mogelijk tegenover gemeene gratie speculaties, o.a. bij Grosheide in diens opmerking in zijn „Hermeneutiek“.

Algemeene openbaringsvragen alleen te behandelen bij het licht van de paradijsopenbaring. Ook zoo mogelijk eigen schriftuurlijk standpunt in te nemen inzake het dusgenaamde aanknooppunt in de zendingsprediking.

Zoo ook principeel verweer mogelijk tegenover het natuur-genade schema bij Rome en gerechtvaardigd het afwijzen van hun accommodatie-theorie, en critiek o.a. op hun oplossing van den z.g. ritenstrijd in het Verre Oosten. Handhaving van het schriftuurlijk zonde-genade schema.

Tenslotte werden nog enkele praktische opmerkingen gemaakt en werd aangedrongen op zorgvuldige exegese. Werd de noodzakelijkheid betoogd van kennis van het heidensch denken in zijn literatuuruitingen voor zendingen. Werd gewezen op het belang van de inleidingsvragen in deze quaesties. Werd noodzakelijk geacht het toetsen van de resultaten van de wereldzendingsconferenties. En tenslotte gewezen op de verantwoordelijkheid ten aanzien van den komenden Wereldrechter die ons oordeelen zal naar dit evangelie.

Rotterdam.

D. K. W.

In „Pen
Hitler
ken, die
slagen m
dator nu
in het al
daar dat
nederla
wierook
Duitsch
negeerde
stond in
ren naar

In „Pen
dat de at
Hiroshima:

De „F
doel en
wiji hij
nu en z
bardeur
ouwe rot
achter de
seiling t
omgedra
macht k
vlogen o
was goed
lijk scho
kleine k
away!“
De eer

Het te
iedereen

Opzij,
de twee
vol schei

Toen
door zijt
door het
een zelf
gewerkt
en keek
witte w
uit, ontt
en kookt
Shumarc
Terwijl
rookwoll
centrisch
te zijn e
beweging
maar de
over zijn
uit het
vinden.

De me
maal fur
luik. Hij

Toen i
strumen

„Allen
mensch
hadden v
kunnen

Van F
beweerd
God-“ h

De man
gek.

Ferebe
„Ik ben
begon h
dadelijk

Achte
weldigen
nel, 't k

woord n
verwijde

Ze kel
reusacht
relen do

ze hem
pilotot a

Majoo
en gaf l
over de

naar „d
„gaat r

De m
je zoo'n
We verl

Somm
ber Jap
overwo